

for Diebliffet holde aldeles bestemt paa, at Præsten ikke taber sin Myndighed, saaledes at denne, som Forholdene nu ere ordnede, skulde gaae over til Formanden i Sogneforstanderskabet, der jo ofte kunde blive en Skolelærer. Det er et Punkt, som jeg fra Regjeringens Standpunkt maa bede Landstinget om at lade staae usorandret, idet jeg meget tvivler paa, at Ministeriet vil give Slip paa denne Præstens Stilling i Sogneforstanderskabet.

Hvad de øvrige Punkter angaaer, der ere fatte under Forhandling, kan jeg, Sagen betragtet fra Regjeringens Standpunkt, ikke have saameget imod deres Vedtagelse, men jeg maa bede overveiet, om de ikke maaskee vilde lægge Banfælgeligheder imellem fra forskjellige Sider paa et andet Sted, og om det ikke, da Sessjonen nu er saa langt fremrykket, ligesom jo ogsaa Thingets Tid meget snart vil blive optagen af finantzielle Love, der nødvendigvis maae fremmes, kan have væsentlig Mislighed, uden før Trængsel at foranledige Lovforslagets Fremgang og Tilbagegang imellem Thingene.

Jeg skal iøvrigt med et Par Ord yttre mig om de Punkter, der her have givet Anledning til Bemærkninger, navnlig for at vise, at de dog maaskee ikke have den Betydning, at man, som Forholdene ere, burde foranledige en gjentagen Behandling af Lovudkastet.

Naar der er talt om, at det var en mislig Bestemmelse, at Fæstere, saavelsom de Forpagtere eller Leiere, som efter thinglæst Contract besidde de paaagjældende større Eiendomme for den Aarrække, for hvilken Bølgelaget gjaelder, skulle være Bølgere, naar de høre til dem, som svare de høieste Bidrag til Amtsrepartitionsfonden, saa maa jeg bemærke, at det for Forpagternes Vedkommende er en Sætning, der er optagen af min Formand i Ministeriet, og at den har været vedtaget af begge Thingene. Sagen er ganske simpelt den, at den, der svarer og udreder Bidrag til Amtsrepartitionsfonden, og altsaa har Gavn af Byrdernes Formindskelse og Skade af deres Forøgelse, ogsaa bør anses stemmeberettiget som Bølgere. Dertil kommer, at de meget store Eiendomsbesiddere sædvanligvis have saamange andre

Eiendomme, at de dog alligevel maae komme ind med under den i Paragraphen omtalte Bølgelasse, og jeg troer derfor ikke, at det, at disse Forpagtere, der maae svare store Bidrag til Amtsrepartitionsfonden, tages med, kan fra et praktisk Standpunkt have nogen Betænkning. Ordet „Fæstere“ var der vel ikke Tale om i det tidligere Lovudkast; det er kommet ind under Forhandlingerne i Folkethinget. Jeg skal med Hensyn heril bemærke, at det kun vil være ganske enkelte Tilfælde, hvor en Mand har en saa stor Eiendom i Fæste, at han vil være blandt dem, der svare de høieste Bidrag til Amtsrepartitionsfonden; thi de Eiendomme, hvis Besiddere skulle danne den særlige Bølgelasse, ville, hvor der er mange store Eiendomme, som f. Ex. i det sydlige Sjælland, neppe gaae ned til 20 à 25 Tdr. Hartkorn, og selv i det vestlige Jylland ville de ikke lettelig gaae ned til 10—11 Tdr. Hartkorn, medens Eiendomme af en saadan Størrelse jo dog der regnes til de meget store. Ordet „Fæstere“ er altsaa blot sat ind for Consequentsens Skyld, og det har ikke mindste praktisk Betydning. — Det har iøvrigt glædet mig, at de Mænd, der tidligere have haft Betænkning ved Amtsraadens Sammensætning, hvad jeg ogsaa indrømmer, de kunne have haft nogen Grund til, have fundet det nærværende Lovforslag betryggende, og det saameget mere, som det fra den modsatte Side paa et andet Sted er blevet modtaget uden Banfælgelighed. Der er saaledes fra begge de store Bølgelassers Side, baade de mindre Landeendomsbesidderes, og efter de idag her i Thinget faldne Uttringer, ogsaa fra de større Grundeendomsbesidderes Side viist en gjensidig Imødekønnen, hvilket ikke har kunnet andet end glæde mig meget.

Naar der har været Tale om, at man hellere maatte lade den halve Deel af hver Klasse istedetfor hver enkelt Klasse for sig, heelt afgaae paa een Gang, da er det dog vistnok idetmindste tvivlsomt, hvilket Alternativ der er det rigtigste. — Naar det er sagt, at den første Bestemmelse i § 6 maaskee var overflødig, og at § 12 kunde blive skadelig, fordi Amtsraadene blive altfor spredte, saa ere disse Bemærkninger dog ikke af den Betydning, — om de ogsaa virkelig være grundede, — at man